

opazovati zanimive vrste selečih se ptičev. Dne 6.5.2012 je prav tu mojo pozornost pritegnila postovka, ki se je večkrat spustila na tla in vrnila na ograjo. V primerjavi s postovkami *F. tinnunculus*, ki navadno takoj odletijo, sploh ni bila plašna. Ko sem naredil nekaj posnetkov, sem ob pregledu fotografij ugotovil, da imam brez dvoma opraviti z južno postovko, čeprav ni imela popolnoma sivo-modrikaste glave in je bilo perje na njenem licu svetlo obarvano; pravi odgovor mi je dal njen rjavi hrbet brez črnih pik. Na posnetku se ravno tako dobro vidijo svetli kremplji, v nasprotju s postovko, ki ima temne, če že ne popolnoma črne kremplje. Nekatere podrobnosti sem si ogledal še v priročniku in tako lahko ugotovil, da sem opazoval in fotografiral drugoletnega samca južne postovke (slika 4). Domnevam, da je drugoletne samce med številnimi postovkami možno spregledati, da samic sploh ne omenjam. To je moje prvo opazovanje te v zadnjem času izredno redke vrste v Sloveniji (HANŽEL & ŠERE 2011).

Dejan Grohar, Britof 296, SI-4000 Kranj, Slovenija,
e-mail: dgrohar@gmail.com

Slika 4 / Figure 4: Južna postovka / Lesser Kestrel *Falco naumanni*, 2cy ♂, Letališče Brnik, 6.5.2012 (foto: D. Grohar)

GRAHASTA TUKALICA *Porzana porzana*

Spotted Crane – one individual observed on 21 Feb 2012 at Parte, Ljubljansko barje (UTM VL69, central Slovenia); very early spring record for Slovenia, where the earliest published observations, apart from a single winter record from Sečovlje salina, come from the second half of March

Dne 21.2.2012 sem se s psom odpravil na krajši sprehod ob Iščici z namenom, da fotografiram zaledenelo reko. Zadnje dni januarja in v začetku februarja je bilo povsod po Sloveniji namreč zelo mrzlo in tudi marsikatera tekoča vodna telesa so zaledenela. Ob mojem prihodu tega dne je bil Partski kanal ob Iščici na Ljubljanskem barju že delno odmrznjen, led pa je prekrivala približno 1–2 cm debela

plast vode. Sonce je sijalo natančno v kanal z vodo in ledom spodaj, zato sem se odločil, da ta prizor fotografiram. V tistem trenutku sem zagledal ob bregu ptiča, ki je hodil po ledu s plitko vodo in pobiral hrano z listov suhe trave ob kanalu. Videti je bil majhen, zato sem najprej pomislil na mokoža *Rallus aquaticus*, ki je v tem času pogost obiskovalec barjanskih kanalov. Hotel sem vsaj na hitro narediti dokumentarni posnetek, a glej ga "šmenta": prazne baterije! Hitro sem stekel do avtomobila, ki sem ga parkiral v bližini, in vstavil nove baterije. Še hitreje sem se vrnil in res sem imel srečo, kajti grahasta tukalica se je sedaj prehranjevala kar sredi zaledenega kanala, na delu, osvetljenem s soncem, tako da mi ni bilo težko narediti kar nekaj dokumentarnih posnetkov (slika 5). Pri tem se je tukalica večkrat nekoliko oddaljila v senco obreznega vrbovja, vendar se je vsakokrat vrnila na omenjeno sončno mesto. Opisano opazovanje je zelo zgođen spomladanski podatek o pojavljanju grahaste tukalice pri nas, saj selitev v Evropi poteka marca in aprila (CRAMP 1979). Pred tem najzgodnejši datum opazovanja na Ljubljanskem barju je iz začetka aprila (TOME *et al.* 2005), z drugih območij v Sloveniji pa je objavljenih tudi nekaj opazovanj iz druge polovice marca (GEISTER 1983, SOVINC 1989, SOVINC & ŠERE 1993, VREZEC 1994, VRHOVNIK 1998). En zimski podatek obstaja iz Sečoveljskih solin (SOVINC 1994).

Dare Šere, Langusova 10, SI-1000 Ljubljana, Slovenija,
e-mail: dsere@pms-lj.si

Slika 5 / Figure 5: Grahasta tukalica / Spotted Crane *Porzana porzana*, Parte, Ljubljansko barje, 21.2.2012 (foto: D. Šere)

ŠKOLJKARICA *Haematopus ostralegus*

Oystercatcher – unusual observation of a tame individual between 15 Jun and 25 Jul 2011 in a various places at Rače (UTM WM54, NE Slovenia). The majority of Slovenian records come from the Coast, notably Sečovlje salina; rarely recorded inland.

Dne 21.6.2011 sem se po telefonu pogovarjal s starši o svojem prihodu domov. Med pogovorom mi je oče omenil nenavadno ptico, ki sta jo z mamo opazovala tistega popoldneva. Opisal jo je takole: črna po hrbtu in glavi, bela spodaj in z dolgim, ravnim, rdeče oranžnim kljunom. Ves čas opazovanja se je značilno piskajoče oglašala. Ker je povedal, da se ni bala ljudi in je na poti nazaj še vedno bila na istem mestu, sem pomislil na kakšno ubežnico, vendar mi nobena ni prišla na misel. Čez čas sem se spomnil na školjkarico, in ko sem bil doma, sem obema ločeno pokazal sliko vrste v priročniku. Oba sta jo takoj in brez dvoma prepoznala, tako kot tudi oglašanje, ki sem jima ga predvajal. Brž smo zaključili, da sta pri delu Rač, imenovanem Zgornje Rače, na pašniku opazovala školjkarico. Kasneje je M. Vogrin (*osebno*) sporočil, da se je omenjeni osebek na različnih koncih Rač zadrževal med 15.6. in 25.7.2011. Školjkarica je še v pregledu redkih vrst v Sloveniji leta 1995 veljala za redko vrsto (SOVINC 1997). Večina opazovanj je z obalnih predelov Slovenije, kjer je med drugim znanih 18 opazovanj iz Sečoveljskih solin (GEISTER 1980, MAKOVEC 1984, GJERKEŠ 1986, OZMEC 1997, ŠKORNIK 2012). Iz notranjosti države je največ opazovanj z Ormoškega in Ptuijskega jezera na reki Dravi (ŠTUMBERGER 1988, BOŽIČ 1994, L. BOŽIČ *osebno*). Poleg opisanega v tem prispevku sta edini objavljeni opazovanji zunaj teh območij z Ljubljanskega barja (VREZEC 2009) in zadrževalnika Medvedce (BORDJAN 2011B).

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

POLOJNIK *Himantopus himantopus*

Black-winged Stilt – breeding of two pairs on mudflats overgrown with annual plants recorded at Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia) in 2011. One pair was first observed incubating on 28 May, the second on 11 Jun 2011. The latter was unsuccessful, as the brood failed soon, while the former raised three young, seen on 9 Jul 2011. The species is a regular breeding bird of several coastal wetlands in Slovenia. Outside this region, however, it has bred so far only at the waste water basins of the Ormož sugar factory.

Polojnik pri nas v glavnem gnezdi na obalnih mokriščih, predvsem v Sečoveljskih solinah (ŠKORNIK 2012) ter Škocjanskem zatoku (T. MIHELIČ *osebno*), leta 2004 pa je bilo gnezdenje zabeleženo tudi v Strunjanskih solinah (ŠKORNIK 2012). Zunaj Obale je polojnik gnezdil samo v bazenih za odpadne vode Tovarne sladkorja Ormož (ŠTUMBERGER & BRAČKO 1996, L. BOŽIČ *osebno*). Na zadrževalniku Medvedce je bilo v gnezditvenem obdobju sicer nekajkrat opazovano manjše število osebkov, vendar na območju niso gnezdili (BORDJAN & BOŽIČ 2009). Leta

2011 je bila gladina vode v zadrževalniku zelo nizka, najnižja po zelo sušnem letu 2003. Tako so bile še v maju vzdolž roba vodnega dela zadrževalnika večje blatne površine, ki so se zaraščale z enoletnimi rastlinami. Polojniki so prileteli že marca in se v manjših skupinah (do 11 osebkov) tukaj zadrževali ves april. Dne 28.5.2011 sem opazoval prvi par med valjenjem. Dne 11.6.2011 se je nedaleč od prvega pojavil še drugi par, ki je prav tako začel valiti, vendar je gnezdo verjetno kmalu propadlo, saj par kasneje ni bil več opazovan. Prvi par je uspešno speljal tri mladiče. Dne 9.7.2011 sem opazoval tri letenja komaj sposobne mladiče, ki so sledili staršema. Ob naslednjem obisku območja dne 16.7.2011 družine polojnikov ni bilo več na zadrževalniku.

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

DULAR *Charadrius morinellus*

Dotterel – one 1cy individual observed on 21 Sep 2007 close to the top of Mt Peca, Karavanke Mts (UTM VM84, N Slovenia, 2,125 m a.s.l.), which is the second record for this particular mountain. The record was confirmed by the Slovenian Rarities Committee – KRED as the 7th for Slovenia (category A). By the end of 2011, a total of 12 observations of this category had been made in Slovenia.

Slika 6 / Figure 6: Dular / Dotterel *Charadrius morinellus*, Peca, 21.9.2007 (foto: V. Jehart)

V hladnem jesenskem jutru dne 21.9.2007 sem se odpravil na fotolov na Peco (2125 m n.v.). Šel sem z namenom, da fotografiram gamse in pisano panoramo v jesenskih otenkih. Kot vselej sem se od doma odpravil še v temi, tako da sem bil ob sončnem vzhodu že tik pod vrhom gore. S tihim korakom, pripravljenim fotoaparatom in očmi na preži sem si utiral pot zunaj urejenih stez. Da bi ostal čim bolj neopažen, sem se držal v senci skal. Nenadoma sem s kotičkom očesa zaznal gibanje ptice na tleh nedaleč stran. Hitro sem nameril fotoaparat in naredil posnetek, ptica pa